

6837 col. mil. rep. dum paludes siccantur ad mil. L NICOLAJ. Hodie est Treponti ante diversorium. — Locum non adscribit GIOV.

D N FLAVIO
VALERIO CONS
TANTINO PIO
FELICI INVICTO
5 AVG
DIVI · CONSTAN
TI · PII · FILIO
L

Descriptus Detlefsen et ego. Giovenazzi cod. Vat. 9144 f. 37; Nicolaj *de' bonificamenti delle terre pontine* (1800) p. 101; Hoare *class. tour* 1, 96.

In fine $\frac{L}{III}$ Hoare; nos numerum III non observavimus, neque habent eum Nicolaj Detlefsenusque.

a Mediis Tarracinam m. p. X ab urbe m. p. LXII

6838 columna alta m. 0.78, diametri m. 0.64; ex notis numeralibus x alta est m. 0.666, VII m. 0.668, I quae sequitur m. 0.682. Inscriptio primaria legitur in vertice columnae, numeri utrimque in lateribus solito inscriptionum miliarium loco. Quo loco reperta sit, ignoratur; extat Mesae nel cortile del palazzo.

in latere:

VIII

in summa parte
columnae:

II · CLAUDIO · Ap f

OVF CO;

u. c. 570

//CIL /

in latere:

X

Stevenson a me rogatus recognovit et ectypa misit. A Brizio descripta prodit Eph. epigraph. 2 p. 209 n. 300.

1 praenomen patris non M est, ut excepit Brizius, sed A// — 2 lectio certa est praeter quartam litteram sic fere formatam < ; videtur fuisse c. — 3 totus incertus est praeter mediam hastam. Iam apparet inscriptionem consulis esse a. u. c. 570; nam alteri eiusdem nominis a. 505 Sicilia provincia evenit et apud Drepana victus viam in Italia facere non potuit. Contra consules a. 570 Ligures provinciam habuerunt (Liv. 39, 38) et teste Livio *neque domi neque militiae memorabile quicquam egerunt*. Tribum adscribi viro patricio et summo magistrato ut novum est, ita non habet quod offendat. Nec magis offendit in Oufentina tribu Claudiae gentis virum hunc censi, cum in senatus consulto Adramyteno aetatis Gracchanae nominetur Q. Claudius Ap. f. Pollia (Ephem. epigr. 4 p. 218); nam ut ibi demonstravi, ea aetate tribus pendebant ex possessionibus unius cuiusque civis. Quod si consuli ei praedia fuerunt sita in tribu Oufentina, id est in agro Pomptino, decennovio, cuius in hoc titulo antiquissima memoria superest quodque tum primum stratum esse probabile est, Claudius suae rei non minus quam publicae consuluit.

6839. 6840. 6841 Terracinae SIRM.; in foro MANVT.; ante ecclesiam WINGH.; prope ecclesiam maximam CITT. — Tarracone GRVT. errore.

6839

X

IMP · CAESAR

DIVI · NERVAE

FILIVS · NERVA

5 TRAIANVS · AVG

GERMANICVS

DACICVS

PONTIF · MAX

TRIB · POT · XIII

p. C. 110

10 IMP · VII · COS · V · P · P

XVIII · SILICE · SVA · PECVNIA

STRAVIT

LIII

6840

DDD · NNN · FFF · LLL

THEODOSIO · ARCADIO

ET · HONORIO · PPP · FFF

SEMPER · AAA · GGG

5 BONO · REIP

NATIS

6841

litteris inversis:

CONSTANTINO

Primum secundumque titulum referunt Manutius cod. Vat. 5237 f. 199; Cittadini cod. Marc. f. 149 duobus exemplis, cod. Vat. 5253 f. 149 (primum solum) et melius f. 408 (inde opinor primum Don. 2, 88 ex schedis Vatic., ex eo Mur. 449, 7; secundum Don. 2, 105 ex schedis Vaticanis, ex eo Mur. 463, 2) et Winghius ms. 1, 71' et cod. Raffaelli f. 72 eodemque exemplo tam cod. Chis. J. VI. 205 p. 64 quam Grut. 1019, 8 e Wouwerii schedis (inde auctores Hispani Finestres 37, 12. 66, 40; Masdeu 5, 383, 371); Sirmondus cod. Paris. 1418, 39; Stephanonius cod. Lugd. f. 181' (solum primum). Fabretti col. Trai. p. 291 a prioribus puto; item Pratilli App. p. 123. Tertium titulum affert unus Cittadini (Marc. l. c.).

Variam lectionem adieci Manutii (5237) Cittadini (Marc. Vat. 408 Winghe Chis.) Sirmondi Stephanonii. — 6839, 1 om. Man. — 2 CAES CITT. — 3 DIV · CITT. (Marc. I). — 9 XIII CITT. (Marc. I Vat.). — 6840, 1 DDD NNN FF LL Man. — 2 ARGIDIO Man. — 3 HONORIO Man. — FFF SIRM., RRR Chis., KKK Man., om. CITT. Grut. — 4 SEMPER · AAA · GGG SIRM., SEMPER AVGGG Manut. Wingh., | | ...ER AV Chis., om. CITT. (Marc. I Vat.). — 5. 6 sic SIRM., BONO · REI · P | NABI Man., PROM · REIPVB · NVTIS (sic) CITT. (Marc. II Chis.).

6842 après la pécherie de Meza et immédiatement avant celle de la Secca on trouve une colonne milliaire très-entière, mais comme elle est renversée sur son écriture et qu'elle a la tête dans l'eau, je ne pus vérifier le nombre; j'estimai que ce devoit être le LII ou le LIII.

Chaupy maison d'Horace 3, 450.

VIAE PVBLICAE REGIONVM I. III.

II. VIA APPIA (p. 682. 992).

ad n. 6823. Pro Papini scr. Rappini.

ad n. 6838. Egregius titulus ne amplius iaceret imperfecte lectus, a me rogatus Dresselius noster Mesam profectus eum invenit (sed quod vix credas in opere positum pro fulcro mensae et propterea perforatum) et ita eum et exceptit et explevit:



P. CLAVDIO · / /
 - F O V R I O / / / /
 A I D I L E S
 f a c c o E R

Addit Dresselius: '2 in. praenomen diductum requiritur, quale est M. vel Q. — Nominis quarta littera dubia est, sed fuit aut R aut F. — 3 vocabuli AIDIL tres primae litterae certae sunt, item hasta sequens certa et ex quinta hasta; ductus qui cernitur inter quartam et quintam casu videtur accessisse. — 4 litterae duae quae supersunt non integrae, nihilominus certissimae sunt. — Numeri incisi sunt in lateribus columnae et VIII quidem ad caput, X ad pedem.' — Quod primum aperuit titulus miliarium repertus inter Falerios et Cures Nazzani (vol. I n. 633): P. Menates P. f. aid. pl. [m. p.] XXX, confirmavit deinde alter repertus ad septimum lapidem viae Latinae (vol. VI n. 1324): Varro Murena, L. Trebellius aed. cur. (c. a. u. c. 725) locum dederunt, etiam extra urbem Romam aedilium partes quasdam fuisse viasque suburbanas ab iis potius quam a consulibus curatas esse, hoc insigni monumento denuo stabilitur. Curules aediles hos fuisse necesse est propter

patriciatum. In quo tempore aedilitatem administrarint si quaeris, Publii Claudii Ap. f. duo fuerunt qui consulatum gesserint, alter a. u. c. 505, alter a. 570; at de hoc cogitari non potest, quoniam teste Livio 38, 35 in aedilitate curuli a. 565 collegam habent Ser. Sulpicium Galbam. Priori quominus cippum tribuamus, nihil obstat, favetque ei adeo cum litteratura tam vetusta, ut senatus consultum de Bacchanalibus cippus hic aliquantum praecedere probabile sit, tum quod exemplo adhuc unico inscriptio collocata est in summa parte columnae. — Numeros duplices ego p. 684 ad decennovium revocavi, cui certe recte conveniunt; nam Appiae miliarium LIII decennovii fuit X, neque quicquam opinor impedit, quominus etiam ea pars Appiae strata sit ante bellum Hannibalicum. Blancherius autem lapidem iudicat stetisse ibi ubi via a Priverno veniens in Appiam incidit, scilicet ut hoc indicet LIII m. p. Romam iri, X m. p. Privernum. Unde proprie prodierit cum ignoretur, certum de numeris iudicium ferri vix potest.

ad n. 6839. 6840. Refert Donius cod. Neap. p. 63 non separatam, sed continuam neque, ut in ed. legitur, ex schedis Vaticanis sumptam, sed descriptam a Nicolao Haut-Buisson. Collocatur Tarracinae ante cathedralem ecclesiam D. Caesarei. Varia lectio est: 6839, 6. 7 coniunguntur — 8 PONTIFEX — 11 SILICES-SVA — 12 STRAVIT] RESTITVIT — 6840, 1 FFF-CCC — 4. 5 SEMPER AV|GGG.

ad n. 6844. Blancherius, qui vidit Trepontii, legit sic:

D N
 I O B I A
 N O S E M
 P E R
 A V G

ad n. 6845. Blancherius exceptit sic:

§ · BONO · REIP
 NATO

ad n. 6849. Referuntur numeri hi in tabulis musei Florentini duabus n. 405 Balth. Peruzzi, ubi adsunt a XXX ad CXX, et n. 1210 Antonii Sangallo, ubi adsunt a X ad CXX.

ad n. 6854. Pettius quidam in codice bibl. Pisaurensis Oliverianae n. 66 f. 14' titulum, sumptum nescio unde, fortasse ex Gavotianis, errore collocavit in agro Tudertino sub villula Monticelli, intellegens vicum eius nominis prope oppidum Massa Martana. Inde sumpserunt auctores alii Tudertini Andr. Giovannelli (1742) in cod. bibl. Pisaurensis Oliverianae n. 67 p. 102; Passionei ant. Tudert. ms. n. 31; Laurentius Leonij *memorie storiche di Todi* (Todi 1860) n. 32.

ad n. 6959. 6960. Nuper illatas esse in museum Reginum nuntiat A. de Lorenzo in eph. *la Zagara* 23 Nov. 1882.

ad n. 6867. Pro Pontezitto scr. Ponteritto.

8419 basis rep. Minturnis prope amphitheatrum.

BONO
 REI PVBLICAE
 NATO

Franc. Riccardelli in actis Casertanis 1882 p. 114.

Miliarium esse cum hunc titulum tum n. 6080 et n. 6222, fortasse etiam n. 3841 licet quadratae basi inscriptos docuit n. 6845. Steterunt omnes ad Appiam. Id ipsum num item perveniat ad similes n. 1419. 1248. 1678. 6957. 6958, parum liquet.

V. VIA PVTEOLIS NEAPOLIM (p. 702).

ad n. 6926. Pro Vomano scr. Vomero.

VIII. CAPVA REGIVM (p. 707).

ad n. 6950. Exemplum quod est in codice Vaticano 6038 f. 19 non a Metello venit, sed annum habet adscriptum a tergo 1567 missumque esse Antonio Augustino a Latino Latinio ex illius ad hunc epistula scripta postr. k. Sept. 1567 (cod. Vatic. 6243 f. 158) intellegitur. Monuit Huelsen.

ad n. 6959. Partis inferioris (nam superior periit) nuper illatae in museum Reginum ectypum misit A. de Lorenzo, qui edidit in ephemeride Regina *la Zagara* 23 Nov. 1882. Duae inscriptiones olim incisae fuerunt, quarum ex superiore hodie v. ultimus solus NATVS superest. Inferior haec est:

DDD NNn
 CRISPO
 ET CONSTANTINO
 NNNOOBBB CAESSS

5 M · X X

ad n. 6960. Hanc quoque columnam iam servat museum Reginum, sed in ea hodie non cerni nisi M·XXI ait de Lorenzo l. c. et in epistula ad me missa.